

LEDER FORUM

NR. 1/2016 – 14. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

- 3 Å VÆRE I OMSTILLING**
Leder
- 4 NYTT PROGRAM**
En grafisk framstilling av det nye programmet som tas i bruk til høsten.
- 6 NYE TILBUD TIL DEG SOM LEDER**
Ledertreningen går fra en pilotfase til regulær drift i 2016. Les mer og få oversikt over den nye kursmenyen.
- 8 NYTTIGE HJELPEMIDLER**
En rekke hjelpemidler kommer i løpet av våren, som lederhåndbok, andaktsbok og aktivitetsbank.
- 9 BLI KANOINSTRUKTØR**
Vil du bli sertifisert kanoinstruktør? Bli med på kurset Turledelse kano i mai.
- 10 FORNYELSE**
Heidi Furustøl skriver om fire store prosjekter i Generalsekretærens hjørne.
- 10 SUPERT SPEIDERARBEID**
Lands sjef Anders Østebyskriver om hvilemål i Landsstyret har ordet.
- 11 JESUS HOS MARTA OG MARIA**
Andakta er skrevet av Henny Koppen, og er henta frå den nye andaktsboka for vandrara.
- 12 ROVERSIDENE**
Les om roverballet i Oslo og roverfemkampen på Sunnmøre.
- 14 FORBUNDSNYTT**
Store og små nyheter fra organisasjonen.
- 16 EUROPA TIL SPEIDER-NORGE**
I juni er de norske speiderforbundene vertskap for Europakonferansen 2016.
- 17 ENGASJERTE ROVERE PÅ COP21**
Erik Ettner Sanne deltok med andre rovere og KFUK-KFUMere på YMCAs klimacamp under COP21 i Paris.
- 18 FLYTTET SPEIDERMØTENE UT**
Nye vandrere strømmer til etter at Askerspeiderne flyttet alle speidermøter utendørs.

- 20 SPONSING OG SÅNN**
Atle Aas tipsar om korleis speidargruppa kan lukkast med sponsorar.
- 22 STORABERGET 39 MOH**
Johannes Sæle forteller om sitt favorittfjell i Mitt fjell-spalten.
- 24 ARRANGEMENTSINFO**
Aktuelle arrangementer.

ARRANGEMENSKATALOG
OG ARRANGEMENTSPLAN
ER VEDLAGT BLADET.

Felles for dem alle,
er at de skal gjøre din speider-
hverdag enklere og bedre.

Å være i omstilling

VÅREN 2016 er KFUK-KFUM-speiderne i omstilling. Begrepet er en samlebetegnelse som sier noe om endringer som gjøres på samfunnsnivå, virksomhetsnivå eller personnivå. Som mennesker er vi hele tiden i utvikling, vi lærer nye ting, får nye erfaringer og forbedrer oss. Slik er det for KFUK-KFUM-speiderne som organisasjon også. I 2016 får vi noen nye arbeidsverktøy, vi skal ta i bruk nytt program og ledertreningen fornyes. Denne omstillingen gjør at noe vil bli nytt for deg som speider og leder. Men felles for dem alle, er at de skal gjøre din speiderhverdag enklere og bedre.

Å HA EVNE TIL omstilling og fornyelse er viktig for at vi som organisasjon skal ha et tilbud til barn og unge som er tilpasset nye behov og ny teknologi. Hverdagen for barn, unge og voksne ser annerledes ut i dag enn den gjorde for bare ti år siden. Frivilligheten er i endring, nye behov og ønsker har meldt seg, og mulighetene er veldig mange flere. Derfor jobber vi hele tiden med å utvikle oss. Samtidig ligger kjernen i speiderarbeidet fast. Formål, verdier, speidermetoden, og ledelsesprinsippene er grunnmuren i arbeidet vårt, men verktøyene vi bruker for å oppnå våre mål, må være tilpasset det behovet speiderne og lederne har i hverdagen.

VI GLEDER OSS TIL at vi i løpet av våren skal i bruk nytt program og fornyet ledertrening, nytt medlemssystem og nye nettsider. Alle er hver på sin måte viktige verktøy for deg som speider og leder. I dette nummeret av Lederforum finner du en oversikt over strukturen i det nye programmet, oversikt over kurstilbudene i den nye ledertreningen, og beskrivelse av andre nyttige hjelpemidler for ledere; lederhåndbok, andaktsbok og den nye aktivitetsbanken.

OMSTILLINGSEVNE SIER noe om hvor flinke vi er til å tilpasse oss det nye, omfavne og ta det i bruk. Få omstillinger går helt smertefritt, men jeg er trygg på at med litt tålmodighet, nysgjerrighet og vilje til å gå inn i det nye, vil dette gå veldig bra. Og jeg håper dere opplever at nytt medlemssystem, nytt program, fornyet ledertrening og nye nettsider blir gode og nyttige verktøy i speiderarbeidet.

Svein Olav

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

 LEDERFORUM

Nr. 1/2016
14. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:
Svein Olav Ekvik / svein.olav@kmspeider.no

Redaksjonskomité:
Ragnhild Erevik Fosse
Svein Olav Ekvik

Utgiver:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018
Bankgiro: 3000.16.88487

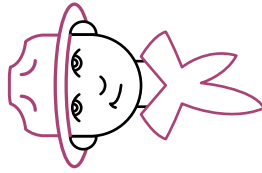
Landssjef: Anders Østbye
Generalsekretær: Heidi Furustøl
Layout: Helene Moe Slinning
Trykk: 07 Gruppen AS
Forsidefoto: Harald Undheim
Opplag: 3500

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

ROVERE

Fra 1. klasse VGS
16–25 år

ROVERPROGRAM

ROVERMENTORER

ROVEREKSPERT-MERKET

AKTIVITETSMERKER

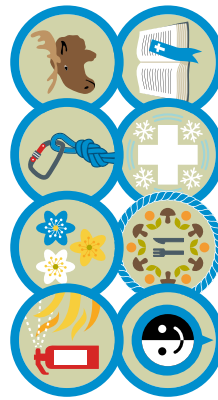
VANDRERPROGRAM

GRADER

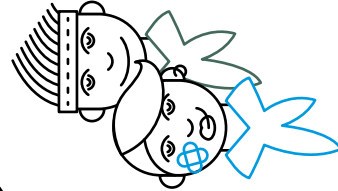

Aspirant   Bronse   Sølv   Gull

AKTIVITETSMERKER

VANDRERE

5.–10. klasse
11–16 år

Grønt skjjerf
(8.–10. klasse)

Blått skjjerf
(5.–7. klasse)

STIFINNERPROGRAM

SEMESTERMERKER

Jord

Himmel

Ilid

Vann

STIFINNERE

OPPDAGERPROGRAM

SEMESTERMERKER

Vilmark

Eventyr

Klissvåt

Opp

Nysgjerrig

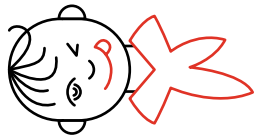

Jungel

AKTIVITETSMERKER

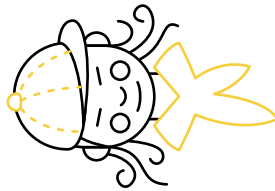

3.-4. klasse
8-11 år

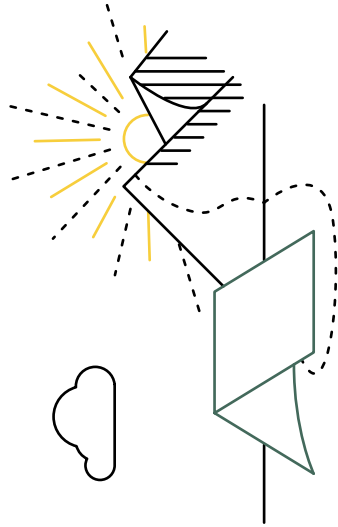

OPPDAGERE

1.-2. klasse
5-8 år

AKTIVITETSMERKER

KFUK-KFUM
SPEIDERNE

Her er en oversikt over det nye programmet. Fra og med høsten 2016 tas hele det nye programmet med ny aldersinndeling, nye aktivitetsmerker, nye semestermerker og et nytt gradssystem i bruk. Mer informasjon finner du på kmspeider.no.

VERDIENE

PERSONLIG
UTVIKLING

FELLESSKAP

KRISTEN
TRO

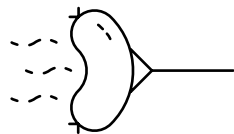

FRILUFTSLIV

SAMFUNNS-
ENGASJEMENT

NYTT PROGRAM

NYE TILBUD til deg som leder i 2016

Til høsten vil den nye ledertreningen gå over fra en pilotfase til regulær drift. En av de største endringene mellom ny og gammel ledertrening er strukturen. Du vil nå få en meny av kurs å velge fra, etter dine egne interesser og behov.

TEKST > Tor Asbjørn Bjørnstad //

ILLUSTRASJONER > Helene Moe Slinning //

KURSMENYEN ER DELT inn i fem kategorier: *Ledelse, Program, Friluftsliv, Driftskurs* og *Kurs om kurs*. Ledelseskursene er dagskurs som inneholder temaer som skal gi deg kunnskap som er nyttig for deg som er leder. Frem til nå har vi hatt piloter som for eksempel *Barn med atferdsvansker* og *Sikkerhet og beredskap*. I februar tilbyr vi dagskurs som *Førstehjelp NGF+DHLR* hvor man får sertifisering på hjerte-lunge-redning og bruk av hjertestarter. I slutten av april tilbyr vi *Førstehjelp speider* som retter seg spesielt mot de situasjoner man opplever som speiderleder på møter, turer og leirer. Vi vil kontinuerlig tilby nye dagskurs basert på tilbagemelding fra kretser og grupper.

NÅR DET GJELDER program ønsker vi at kretsene skal tilby lederne det vi kaller *Merkekurs*. Dette er kurs som foregår over en helg, men som også kan deles opp i kveldskurs. På dette kurset gjennomgår man speidermetoden og tre til fire konkrete merker. Tanken er at du som leder skal ha konkrete ideer, tips og ferdigheter som du kan ta med seg hjem til egen gruppe.

KURSENE OM FRILUFTSLIV skiller seg ut fordi de innebærer minst tre overnattinger og

man er ute hele tiden. Kursene kjennetegnes med få deltakere og at hver deltaker kan gjennomføre sine egne mål i løpet av kurset. Kursene bygger mye på pedagogikk brukt av Norges Idrettshøgskole, men er tilpasset speiding. *Turledelseskursene* tar konkret for seg rollen som turleder. *På bar bakke* tar for seg ferdigheter for å leve et rikt liv utendørs med små midler og lite utstyr.

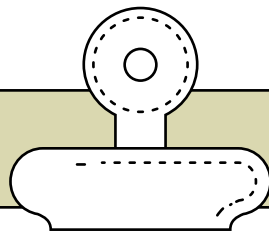
KATEGORIEN DRIFTSKURS tar for seg temaer som for eksempel *medlemssystemet, vekst og rekruttering* og *kurs for nye gruppeledere*. Videre har vi kategorien *Kurs om kurs*, som for eksempel *Patroljeførerveilederskurs for rovere* og *Kursholderkurs* (bygger på tidligere trenerkurs).

ALLE NYE LEDERE vil fra høsten få utdelt en lederhåndbok. I lederhåndboken vil det være en sjekklister som skal hjelpe gruppeleder, enhetsleder og den nye lederen til å få en oversikt over det man bør vite. Sjekklister vil også fungere som momenter til diskusjon i gruppen. Det er fremdeles krav om politiattest og man må fremdeles avholde ledersamtale hvor den nye lederen underskriver enten ledererklæringen, eller skjemaet *melding om ny assistent*. Det obligatoriske *nettkurset*

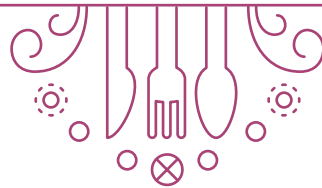
- 13.2. DAGSKURS – FØRSTEHJELP NGF + DHLR**
Gardermoen. Ledere.
Påmelding snarest.
Pris: 1200,-.
- 24.–28.3. TURLEDELSE VINTER**
Hardangervidda, Finse.
Ledere. Påmelding innen 29. februar. Pris: 1200,-.
- 30.4. DAGSKURS – FØRSTEHJELP SPEIDER**
Gardermoen. Ledere.
Påmelding innen 11. april.
Pris: 1100,-.
- 5.–8.5. TURLEDELSE KANO**
Østfold, Mangenvassdraget.
Ledere. Fortløpende opptak med siste frist 4. april.
- 15.–18.9. PÅ BAR BAKKE**
Vestfold. Ledere over 18 år.
Påmelding innen 1. september. Pris: 800,-.

forkortes fra omtrent tre kvarter til omtrent femten minutter. Kurset vil handle om vårt verdigrunnlag og hvordan man skal unngå, og eventuelt håndtere grenseoverskridende atferd mot barn og ungdommer. Gruppene vil få materiell slik at de selv kan holde kveldskurs som dekker mange av punktene i sjekklister.

ALLE KURSENE vil ha et måldokument. Det betyr at så lenge målene oppnås, så kan kursene utformes etter regionale og lokale ønsker, eller slik kursleder oppfatter som hensiktsmessig. Bakgrunnen for å velge en menystruktur er vår ideologi om det hele mennesket. Vi ønsker å ta på alvor at våre ledere har kunnskap og ferdigheter fra studier, jobber og andre frivillige verv, og at våre ledere selv kan bestemme hva de vil bli bedre på. Tanken med dagskurs er at man skal slippe å sette av en hel helg til et kurs og samtidig kunne gå grundigere inn i et tema. Årsaken til at friluftslivskursene er ute og foregår over minst tre netter er fordi vi skal få anledning til å lære som hele mennesker, med hele vår kropp og alle våre sanser, i Guds frie natur.

KURSMENY

LEDELSES- KURS

Dagskurs – Førstehjelp

Dagskurs – Andakt

Dagskurs – Barn med
atferdsutfordringer

Dagskurs –
Patruljemetoden

Dagskurs – Sikkerhet
og beredskap

KJÆRE LEDER!

**LITT SULTEN, ELLER KLAR
FOR ET HELT MÅLTID?
VELG ETT ELLER FLERE
KURS SOM PASSER FOR
DEG. KURSENE HAR ULIK
LENGDE OG TEMATIKK.**

VELBEKOMME!

PROGRAM- KURS

Merkekurs

Kurs om nytt program

FRILUFTSLIVS- KURS

Turledelse vinter

Turledelse barmark

Turledelse kano

På bar bakke

DRIFTS- KURS

Medlemssystemet

Vekst og rekruttering

Kurs for nye
gruppeledere

KURS OM KURS

Kursholderkurs

Patroljefører-
veilederkurs
for rovere

Nyttige hjelpemidler

Til høsten lanseres det nye programmet. Som hjelp til lederne i implementeringen kommer det en rekke hjelpemidler i løpet av våren.

TEKST > Emma Bodman //

LEDERHÅNDBOK

I forbindelse med lansering av nytt program er det en del nytt lederne bør kunne og kjenne til. I løpet av våren kommer derfor en lederhåndbok som skal være et nyttig verktøy for alle ledere. Lederhåndboka vil bli lederens veileder, oppslagsverk og kunnskapsbank. Boken har åtte deler: Hva er speiding?, Å være leder, Speiderstigen, Speidermetoden, Planlegging, Gruppedrift, Kristen tro og Organisasjon. I alle delene skal lederne finne konkrete tips og nyttig informasjon for å kunne legge til rette for at speiderne får gode, lærerike opplevelser innenfor trygge rammer.

Lederhåndboken vil bli sendt ut til alle nye ledere som velkomstgave. Bak i boken finnes en sjekkliste som tar utgangspunkt i den fornyede ledertreningen. Sjekklisten dekker det viktigste du som leder bør vite, og alle nye ledere bør ha kommet gjennom listen i løpet av sitt første år som leder.

ANDAKTSBOK

Som en del av programrevisjonen er det vedtatt en rekke bibeltekster som speiderne på de ulike alderstrinnene skal få kjennskap til. Tekstene er hentet fra Den norske kirkes trosopplæringsplan sin oversikt over kjernetekster for fornyet trosopplæring. Til våren kommer derfor to nye andaktsbøker som inneholder disse bibeltekstene. Den første boken er for oppdagere og stifinnere, og den andre er for vandrerne. Bøkene vil inneholde hele bibelfortellinger, en kort andakt og en aktivitet

som kan brukes som en forlengelse eller en repetisjon av bibelteksten på samlingen. Andaktsbøkene selges i Speiderbutikken, men andaktene og aktivitetene kommer også til å finnes i aktivetsbanken på kmspeider.no.

AKTIVITETSBANKEN

Til våren lanseres også nye nettsider. De nye nettsidene vil inneholde en aktivetsbank fylt med nye og spennende aktiviteter tilhørende det nye programmet. Aktivetsbanken skal inneholde leker, aktiviteter og instruksjoner som vil underbygge læring av typiske speideraktiviteter som blant annet bålttenning, kart og kompass og førstehjelp. Du finner også alle nye aktivetsmerker for alle arbeidsgrener, og møteforslag for oppdager- og stifinnermøter. Bruk søkefunksjonen til å velge type aktivitet, tema, tidsbruk og aldersgruppe. Og er det noe du ikke finner og du mener bør være med, kan du lett sende inn forslag på nye aktiviteter.

For at aktivetsbanken skal bli en naturlig del av møteplanleggingen, kommer det også en egen møteplanlegger. Der kan du planlegge et møte eller en tur gjennom å legge til aktiviteter og merker, skrive inn mer informasjon og ting du må huske, og siden skrive ut eller sende møtet til andre ledere.

Vi håper og tror at lederhåndboken, andaktsbøkene og aktivetsbanken blir nyttige verktøy i planleggingen av din speiderhverdag!

BLI KANOINSTRUKTØR!

Er du glad i kanopadling? Vil du bli en sertifisert kanoinstruktør? Vil du lære opp andre i kanopadling? Bli med på kurset «Turledelse – kano» i begynnelsen av mai.

TEKST > Tor Asbjørn Bjørnstad //
FOTO > Helene Moe Slinning //

NORGES PADLEFORBUNDS UTDANNINGSSTIGE

NYBEGYNNER

INTRODUKSJONSKURS

GRUNNKURS

SIKKERHETSKURS

VIDEREKOMMEN

TEKNIKKURS

AKTIVITETSLEDERKURS

VIDEREGÅENDE KURS

VEILEDER/
TRENER

VEILEDERKURS

TURLEDELSE KANO

I **KRISTI HIMMELFARTSHELGEN** arrangeres kurset «Turledelse kano» for første gang. Denne første gjennomføringen er forbeholdt de som ønsker å bli kanoinstruktører hos oss, og det er dette kurset våre kanoinstruktører vil holde rundt omkring i Norge.

VI ØNSKER Å samarbeide med Norges Padleforbund og bruke deres sertifiseringssystem som kalles «Våttkort». Deres utdanningsstige er delt inn i tre kategorier: Nybegynner, Viderekommen og Veileder/trener. Innenfor nybegynnerkategorien er det tre kurs: Introduksjonskurs, Grunnkurs og Sikkerhetskurs. Innenfor viderekommenkategorien er det også tre kurs: Teknikkurs, Aktivitetslederkurs og Videregående kurs. Innenfor veileder/trenerkategorien er det ett kurs: Veilederkurs.

«**TURLEDELSE KANO**» vil antakelig bestå av Padleforbundets teknikkurs og Aktivitetslederkurs, og holdes i en speiderramme. Siden vi hopper over de tre nybegynnerkursene, forutsettes det at du har kunnskap og erfaring som omtrent tilsvarer disse kursene. Vi er derfor avhengig av å få en kortfattet søknad fra deg. Den bør inneholde:

- Hvilke padleturer du har vært på? i hvilket område? Hvor lange har de vært?
- Har du ledet noen av padleturene? I så fall: hvor mange deltakere var det?
- Hvorfor vil du bli kanoinstruktør?
- Oppgi en referanseperson som kan si noe om hvordan du generelt er som leder og instruktør.
- Andre relevante opplysninger som for eksempel livredningskurs, våttkort osv.

TURLEDELSE KANO

Ledere som ønsker å bli kursinstruktører.

Tilsvarer padleforbundets Teknikkurs og Aktivitetslederkurs hvor deltakerne får en grundig gjennomgang av tekniske ferdigheter, ni grunntak og fem kombinasjonstak, samt tekniske momenter som for eksempel synfaring og formasjoner. Deltakerene lærer å lære bort padleteknikker, samt å lede grupper på vannet.

5.–8. mai.

Østfold, Mangenvassdraget.

Se kalenderen på kmspeider.no for mer informasjon. De som skriver under på en utviklingsplan vil få deknet deler av kurset.

Løpende opptak. Siste frist for søknad 4. april. Maks 10 deltakere.

VI ØNSKER OSS en instruktørgruppe som er variert med hensyn til alder, kjønn, geografisk bosted og erfaring. Det forventes at du tar Videregående kurs og Veilederkurs. Det er først når du har tatt disse at du kan gi sertifisering til de andre kursene. Disse to kursene vil arrangeres i løpet av 2016 og 2017, men datoene er foreløpig ikke fastsatt. Det vil være egenbetaling på alle kursene, men deler av kursavgiften vil sponses av forbundet. Det vil bli laget individuelle kursholderavtaler med alle kanoinstruktørene om å holde et visst antall kurs over en viss periode.

SØKNADENE sendes til post@kmspeider.no innen 4. april, og merkes med «Turledelse kano». Spørsmål kan rettes til Tor Asbjørn Bjørnstad på tor@kmspeider.no eller telefon 404 55 050. Vi ser frem til å høre fra deg!

> LANDS- STYRET HAR ORDET

> Anders Østebø //

SUPERT SPEIDERARBEID!

KJÆRE ALLE speiderledere i Norges KFUK-KFUM-speidere. Tusen takk for kjempegod innsats i året som gikk! At vi fikk Friluftslivets hederspris i 2015 må være en god indikator på alt det gode arbeidet dere gjør.

VI HAR LAGT det gamle året bak oss, og et nytt har så vidt begynt. Med nye tanker og ideer, ny velsignelse fra Gud, og med speidere som ser frem til et nytt speiderår. Hva skal vi gjøre likt og hva kan gjøres annerledes i år?

- Vi hadde juleavslutning i speidergruppa hjemme, og jeg ser at kombinasjonen av én erfaren speider over 50 og noen rovere under 20 skaper utholdenhet, energi, og nytenkning.

- Jeg har vært på inspirerende kretssamlinger og lyttet til deling av glede. Glede over ideer som lykkes, glede over å være i et fellesskap.
- Og så sitter vi i Landsstyret og gleder oss til landinger. Av alle de prosjektene som organisasjonen jobbet masse med i 2015, som blant annet nytt medlems-system, nytt program og nettsider, ny ledertrening og mulig ny speiderlov.

PÅ JOBBEN MIN i Kirkens Nødhjelp er vi gode på å lage målsettinger for året som kommer. Mål for alt jeg skal klare, oppnå, få til. Og da blir året lett veldig fullt av alt jeg skal få til. Derfor vil jeg i år lage en ny type mål – et hvilemål. I Bibelen leser jeg om Jesus på tur – alene opp i fjellet for å be. Var det hvile eller var det nærkobling til Gud. Hva slags hvilemål vil jeg ha?

Akkurat nå er det ignatiansk retreat på Lia gård i åtte dager som er mest sannsynlig. Da blir det samtidig påfyll i hvileskjæret, og ikke bare en tom tid uten aktiviteter.

SOM SPEIDERLEDERE skal vi både ta vare på oss selv og på andre. Jeg tror vi er gode til å ta vare på andre, men trenger litt mer trening på oss selv. Nå sitter jeg på flytoget og er snart i gang med en 16 timers flytur til Sør-Afrika. Det blir en kjempefin dag. Med litt mailjobbing, mat, soving og refleksjon. For meg er slike lange reiser gode rom for refleksjon. Å tenke gjennom; hvorfor ble jeg glad av det, hvorfor ble han sur av mitt gode forslag, hvordan kan, og så videre. Å la tankene bare fly.

TA VARE PÅ deg selv i dette året!

Speiderhilsen

FORNYELSE

GODT NYTT SPEIDERÅR! Jeg håper du har kommet godt i gang med speiderarbeidet og kjenner gleden over å være sammen med speiderne igjen. Det er viktig for meg at du som frivillig opplever speiderarbeidet som motiverende og at fritiden din gir deg mer energi.

ETTER VEDTAK i landsstyret har administrasjon og frivillige i lengre tid jobbet med fire store prosjekter – «the big four», som du vil se mye til i 2016; nytt medlemsystem, nye nettsider med ny aktivitetsbank, nytt speiderprogram med blant annet ny lederhåndbok, og ny ledertrening og opplæring. Det er bare å glede seg til alt det nye!

MEN SOM MED alle endringer, det vil ta tid å bli kjent med alt det nye.

Vi mennesker er enkle sånn; vi er gjerne positive til endringer så lenge ikke vi må gjøre noe selv. Endringer krever noe av oss personlig og det er ikke alltid vi har tid eller lyst til å lære oss de nye endringene. I tillegg kommer alltid Murphy på besøk når prosjekter skal iverksettes: «Alt som kan gå galt, vil gå galt, og det på det verst tenkelige tidspunkt». Vi gjør alt for at det ikke skal skje, men så må vi også være forberedt på at ikke alt i de fire prosjektene går knirkefritt. Men sammen med mine dyktige kolleger og frivillige vil gjøre vårt ytterste for å hjelpe deg. Vi er her for deg!

ØNSKER DEG god endring og en god speidervår!

> HEIDIS HJØRNE

> Heidi Furustøl,
generalsekretær //

JESUS HOS MARTA OG MARIA

TEKST > Henny Koppen (Henta frå den nye andaktsboka for vandrarar) //

FOTO > Steinar Fagerli //

Medan dei var på veg, kom Jesus til ein landsby, og ei kvinne som heitte Marta, tok imot han i heimen sin. Ho hadde ei syster som heitte Maria, og Maria sette seg ved Herrens føter og lydde på orda hans. Men Marta hadde det så travelt med alt ho skulle stella til. Og ho gjekk bort til dei og sa: «Herre, bryr du deg ikkje om at syster mi lèt meg vera tenar åleine? Sei til henne at ho skal hjelpa meg.» Då svara Herren: «Marta, Marta! Du gjer deg strev og uro med mange ting. Men det er eitt som er nødvendig. Maria har valt den gode delen, og den skal ikkje takast frå henne.» (Luk 10,38-42)

AV OG TIL, når mange born er samla og det er mykje ståk, hender det at ein vaksen grip inn og seier: Nei, no leikar vi stilleleiken! Då gjeld det å sitje musestille og ikkje seie eit ord. Den fyrste som lagar lyd, har tapt. Det kan virke som ein morosam leik, men er vel sett i scene for at det skal bli litt ro i heimen, tenkjer eg. Men viss vi lyttar når det er stille, kan vi eigentleg høyre mange, interessante lydar, og vi kan få litt fred til å filosofere og tenkje. Den læraren eg hadde i barneskulen, lærte oss fuglelydar. Så tok han oss med ut i skogen, let oss sitje under kvart vårt tre, heilt stille, og merke oss kva fuglar vi kunne høyre. Og det var mange!

DET ER IKKJE ALLE som bur slik at dei kan setje seg ute i skogen under eit tre når som helst. Men alle kan sitje stille utan å gjere noko, utan å snakke, og då får ein kanskje tenkt nye tankar. Berre prøv.

DÅ JESUS VAR på besøk hos Marta og Maria, tippar eg han gleda seg til god mat. Og han ville heilt sikkert at Marta skulle dekke bordet og gjere det koseleg heime. Men han syntest likevel ikkje at Maria skulle ha skjenn fordi ho høyrde på han. Og han forklarte: Det er viktig å vere stille av og til, lytte og tenkje.

DEN SOM VIL VERE kristen treng ikkje stresse for å få det til. Det er nok å vere litt saman med Jesus, gå til nattverd, for eksempel, eller høyre etter når det er andakt i speidaren. Kanskje kan du lese litt i Bibelen, for eksempel i Lukasevangeliet, som denne forteljinga er henta frå, eller du kan be til Jesus, som eigentleg er å snakke med han om det som er viktig for deg.

DET ER IKKJE DUMT å vere stille av og til, og det er ikkje dumt å vere litt saman med Jesus i ro og fred. Det gjer berre godt og det hjelper oss å tru. Så kan vi lage mat, ete og vaske opp seinare.

VI BER FOR

- Nytt speiderprogram og fornyet ledertrening som kommer til våren.
- Kretsenes årsmøter, og alle som stiller til valg.
- Alle speidermøter, turer og aktiviteter dette speidersemesteret.
- Agder, Asker og Bærum, Bjørgvin, Buskerud og Finnmark kretser.

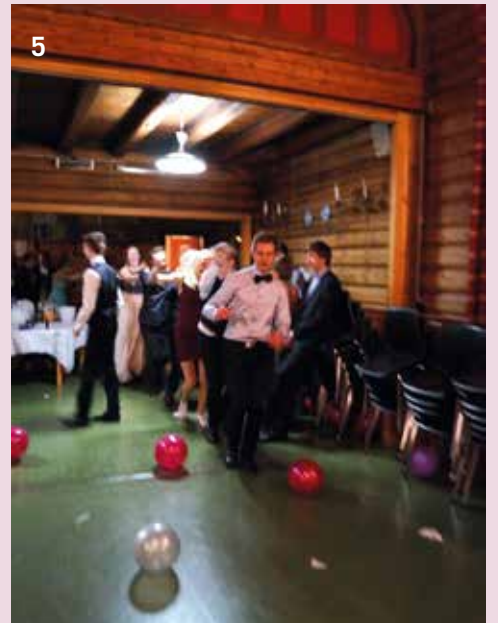
VI TAKKER FOR

- En nyttig og inspirerende gruppelederkonferanse i oktober.
- Et svært vellykket gjennomført Friluftslivets år, med friluftspris og god synlig speiderdeltakelse over hele landet.
- Flott innsats og engasjement for Globalaksjonen og barna i Ilula i Tanzania.
- Alle som yter en innsats og bidrar i det lokale speiderarbeidet.

BALL

MED LATTER, DANS OG SANG

Roverball er noe helt utenom vanlige speiderarrangementer. Det er verken konkurranse eller debatter. Det er et sosialt treff for alle som vil se sine kjære og nære, og for de som vil bli kjent med nye rovere. På ball får du se speiderjentene kle seg opp i kjoler og høyhælte sko, og utrolig nok, speidergutta i dress, noe du egentlig ikke skulle tro at ville skje.

TEKST > Erika Martol Eikeland //

FOTO > Joakim Lund, Lars Røraas, Erika Martol Eikeland //

ARRANGEMENTET STARTET på kvelden fredag 22. november på Breidablikk speiderhus i Oslo. Det var en hyggelig kveld med grilling, spilling og gode samtaler. Det ble også gitt et kurs i hvordan lukke en dør av Vemund Ovesen. De som var med på dette kurset er nå lukke-igjen-dør-mestere (sånn nesten i hvert fall).

PÅ LØRDAG, selve roverball-dagen, var 26 av deltagerne med på et dansekurs, hvor de lærte vals, line-dans og swing, noe som kom godt med på ballet. Det var også noen som dro på sightseeing i Oslo sentrum.

KVELDEN KOM og ballet var i gang med mye dans, mange ballonger som ble kastet rundt, og mye moro. Det ble danset swing, line-dans og vals, i tillegg til en del dansing i ring. Helt på slutten av ballet sto det en stor ring med rovere som hadde armene rundt skuldrene til dem ved siden av seg, mens de vugget i takt med musikken og sang med. En fin ending på en nydelig kveld.

JEG SITTER IGJEN med enda flere gode minner og venner enn jeg noen gang hadde trodd da jeg dro fra Bergen til Oslo. Jeg sitter igjen med minner fra en herlig kveld og helg med latter, dans og sang. Det håper jeg resten gjør også. Og det nydelige bildet av speidergutta i dress.

1 KURS: Tre gutter på dansekurs, som bestemte seg for å danse med hverandre i sted for partnerne sine.

2 ROVERLØFT: Rover løfter hverandre opp.

3 LANGBORD: Bilde av bordet under festmiddagen.

4 AVSLUTNING: Speiderbønnen var en fin avslutning på en fin kveld.

5 JENKA: Rovernemndsleder Martin Grønffjell leder an i en Jenka.

Rovertiden er de fineste og sprøeste årene i speiderlivet ditt. Og når du er blitt rover, da er det roverfemkampen som teller.

Tekst og bilde > Mona Langebro //

SAMMEN MED resten av laget mitt, «Jysla Jillt» fra Bålgård roverlag, dro vi på roverfemkamp med mål om å ikke komme på sisteplass av de 15 lagene som stilte, men også for det sosiale, og gratis mat. Jeg vet ikke helt hvilken plass vi kom på, men det ble nok i hvert fall topp ti.

ROVERFEMKAMPEN BLE holdt på Dyrøya rett utenfor Spjelkavik, på Sunnmøre. Der bodde vi i telt en helg i pissregn, og da var det jammen bra at 1/3 av Bålgård-representantene hadde klart å ta med seg støvler. Det fungerte også fint å gå rundt barføtt i Adidas-sandaler; huden er jo vanntett. Da vi reiste med den lille jolla av en båt fra øya søndag ettermiddag fikk vi se et glimt av sola. Det var et fint øyeblikk og vi nøyt solsteiken i fem sekunder før en sky la en skygge over båten igjen.

ROVERFEMKAMPEN er det den gjeveste kampen for rovere i Norge. Du konkurrerer i fem oppgaver: teori, valgfri, orientering (dag og natt), hemmelig og hinderløype. Den hemmelige oppgaven var å bygge en flåte, slik at hele laget kunne sitte på den, og at det skulle gå an å padle i den uten at den sank. Vi var et av de få lagene som ikke sank...

SELV OM VI ikke vant, koste vi oss kjempemasse. Vi møtte både gamle og nye kjente, og vi fikk deilig mat: sveler (lapper) og svinemorrpølse, tydeligvis Sunnmøres beste pølse. Selv er jeg ikke så veldig glad i pølse, men det så ut som de fleste likte den. Så lenge du ikke tok frem en lykt og så hvordan den så ut, var den spiselig. Etter middagen stelte de i stand filmkos.

Helgen er en av de beste speiderhelgene jeg har vært på. Det var aldri et kjedelig øyeblikk, og i teltet kunne vi høre regnet som plasket koselig mot teltduken. Det å være speider har blitt en livsstil, og på arrangementer får jeg treffe nye folk og gamle venner som jeg ellers ikke får sett. Du får venner rundt om i hele Norge. Så jeg sier bare: reis på turer, og kom dere på neste roverfemkamp!

TEKSTEN ER NOE FORKORTET. LES HELE ARTIKKELEN PÅ KMSPEIDER.NO/ROVER

FORBUNDSNYTT

Foto: Audun Berdal

Bli med på å arrangere landsleir i 2018!

Vi søker etter flere medlemmer til hovedkomiteen til landsleiren, og trenger flinke og solide personer som kan lede sin del av leirorganisasjonen. Vil du være med, eller kjenner du noen som bør utfordres?

- Program
- Informasjon og markedsføring
- Økonomi og administrasjon
- Teknisk
- Intendantur
- HMS

Nå skal hovedkomiteen for leiren oppnevnes og vi søker deg som ønsker å være med å lede vårt største og viktigste arrangement. Hovedkomiteen har det totale ansvaret for forberedelse, gjennomføring og etterarbeid av landsleir 2018. Hovedkomiteens arbeid ledes av landsleirsjef. Hovedkomiteen behandler saker knyttet til oppbygging av leirorganisasjonen, legger rammene for arbeidet og følger opp framdrift og økonomi. Hovedkomiteen blir oppnevnt av Landsstyret etter innstilling fra landsleirledelsen.

De ulike etatene i leirorganisasjonen er ikke endelig fastsatt, men vi trenger folk som kan tenke seg å lede landsleirarbeidet med:

Personer til hovedkomiteen vil ha ansvar for etater, med underkomiteer, og må være flinke til å engasjere, motivere og lede andre frivillige i arbeidet med landsleiren.

Arbeidet med landsleir 2018 vil vare fra starten av 2016 til høsten 2018. Det må regnes med en del møtevirksomhet i forbindelse med HK-møter, komitemøter og stabssamlinger. Landsleir 2018 arrangeres i Lånke i Stjørdal kommune.

Meld din interesse snarest til landsleir@kmspeider.no
Les hele utlysningen på kmspeider.no.

Speiderhilsen fra landsleirsjef Astrid Østensen og viselandsleirsjef Alf Egil Aaberge

Takk for innsatsen!

GLOBALAKSJJONEN 2015–2016 avsluttes 1. februar. Det er mange som har samlet inn penger i løpet av høsten, julen og på begynnelsen av nyåret. Vi er glade for at så mange grupper har etablert lokale tradisjoner for innsamlingsaksjonen. Dere er kreative! Gjennom deres innsats har det til nå kommet inn omtrent 382 000 kr til Globalaksjonen 2015–2016. Tusen takk for en fantastisk innsats! Dere har vært med på å gi barn og ungdommer på Illula Orphan Program (IOP) skolegang og bedre oppvekstvilkår. I tillegg har dere lært speiderne verdien av samfunnsengasjement.

NÅR GLOBALAKSJJONEN 2015–2016 avsluttes, er planleggingen av Globalaksjonen 2016–2017 allerede godt i gang. Temaet for de neste årene vil bli rettferdig handel. Økonomisk rettferdighet handler om at ingen mennesker skal leve i fattigdom. KFUK-KFUM Global jobber blant annet for at folk skal få en rettferdig pris for det de produserer. Mer informasjon om årets aksjon kommer i løpet av våren. Nok en gang tusen takk for innsatsen!

NYE GRUPPER

OSLO SANITET KFUK-KFUM-SPEIDERE

Rovere Oslo krets

GOKSTAD KFUK-KFUM-SPEIDERE

Sjøspeidere Vestfold krets

INDRE HERØY KFUK-KFUM-SPEIDERE

Familiespeidere, oppdagere Sunnmøre krets

BYBANEN KFUK-KFUM-SPEIDERE

Rovere Bjørgvin krets

EIKESKOGEN KFUK-KFUM-SPEIDERE

Familiespeidere Oslo krets

FROGNER KFUK-KFUM-SPEIDERE

Stifinnere Romerike krets

DALSFJORD KFUK-KFUM-SPEIDERE

Oppdagere og vandrere Sunnmøre krets

ENGANG-ALLTID SOMMERTREFF

16.–20. juni på vakre Tyrifjord hotell

VELKOMMEN TIL vakre Modum! Bygda som kalles Buskeruds «indrefilet» byr på lyse furuskoger, vide jordbruksarealer, åser og ller, Vikersundbakken og vakre Tyrifjorden.

AV PROGRAMMET kan vi nevne: En dag på Modum Bad/ Sjelesorg-instituttet og Olavskirken. En dag valgfrie aktiviteter: Blaaafarvverk, gruvene eller båttur/padling på Tyrifjorden. En dag langs Gamle kirkeveg, med gudstjeneste i Heggen kirke og speiderlunsj.

PRIS: Hotellopphold (betales direkte til hotellet ved ankomst): Kr 4 180,- (dobbelrom) / kr 4 980,- (enkeltrum) + deltakeravgift kr 750,-. Deltakeravgiften betales samtidig med påmeldingen til konto: 2270 12 59479.

PÅMELDING: Innen 1. mai. Se påmeldingsskjema på nettsiden vår, engangalltid.no. Påmelding kan også sendes direkte til post@engangalltid.no, eller per post til Engang-Alltid v/Britt Dahl, Stadionveien 12, 3340 Åmot, tlf. 901 09 332. Husk navn, adresse, telefon, epost (hvis du har), enkelt/dobbelrom, ankomsttid og eventuelt behov for henting, samt eventuelle andre ønsker/behov.

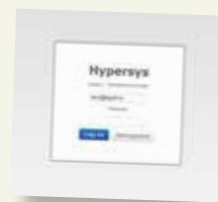
ALLE SOM MELDER SEG PÅ får plass! Vi sender ikke ut bekreftelse på påmeldingen. Oppdaterte opplysninger ligger til enhver tid på nettsiden vår engangalltid.no. Vi gleder oss til å se deg i Modum!

*Speiderhilsen arrangementskomiteen i Modum,
Britt Dahl, Else-Brit Ripe og Vigdis H. Buhagen*

Allemansretten inn i Grunnloven?

Norges friluftsansjoner jublet i desember over at SV fremmet forslag i Stortinget om å grunnlovsfeste allemansretten. Organisasjonene håper nå på full tilslutning fra Stortinget. – Allemansretten er veldig viktig for oss speidere og vi er opptatt av å verne om den. Får vi allemansretten inn i grunnloven ville det være med å tydeliggjøre den unike plassen allemansretten har i Norge, sier generalsekretær Heidi Furustøl.

NYTT MEDLEMSSYSTEM OG SENTRAL KONTINGENTINNKREVING

1. februar ble vårt nye medlemssystem, Hypersys, åpnet for alle medlemmer i KFUK-KFUM-speiderne. På kmspeider.no finner du lenke til innloggingssiden (kmspeider.hypersys.no), mer informasjon og brukerveiledninger til hvordan du kan oppdatere din profilside eller gruppesiden. Når du er logget inn kan du oppdatere din kontaktinformasjon, melde deg på arrangementer, registrere kompetanse eller hvordan du ønsker å motta informasjon. I gruppemodulen kan gruppene kan legge inn kontingent, lage og eksportere lister, sende epost, melde på eller opprette arrangementer, og mye mere.

På kmspeider.no finner du i tillegg til brukerveiledningene en liste over oftest stilte spørsmål og svar (Q&A). Finner du ikke svaret du leter etter, kan du skrive en epost til hypersys@kmspeider.no for support. Innloggingssiden til Hypersys er kmspeider.hypersys.no.

*Ida, Sondre, Hedda,
Elias, Anna og Elise
er årets ettåringer.*

VIL DU JOBBE ET ÅR I LONDON?

KFUK-HJEMMET i London har fra 1. juli ledig seks ettåringsstillinger, fem husassistenter og én kontorassistent. De søker engasjerte, selvstendige og utadvendte ungdom over 18 år som liker å jobbe.

HUSASSISTENTENES oppgaver er rengjøring, matlaging, vedlikehold, ta imot gjester og miljøarbeid. Kontorassistenten har ansvar for å besvare telefon og e-post, oppdatering av hjemmesiden/Facebook, ta imot gjester, daglig kasseoppgjør, miljøarbeid og har vakt som husassistent annenhver helg.

ETTÅRINGENE FÅR mye ansvar for driften av huset og skal prege miljøet det året de er her. Men å være ettåring handler om mye mer enn trappeskiv og matlaging, det gir også et unikt år med praktisk ledertrening. Ledertreningen fokuserer på personlig utvikling, organisasjonskunnskap og praktiske ferdigheter, og samfunnsengasjement lokalt og globalt.

HAR DU HATT lederoppgaver i en organisasjon, menighet eller på skolen, er det flott om du forteller om dette i søknaden. Du må kunne arbeide i samsvar med KFUK-hjemmets kristne målsetting. Lønn £102,- per uke, samt fri kost og losji. Ettåringene bor på huset og arbeider 40 timers arbeidsuke + miljøaktiviteter. Søknad sendes til soknad@kfukhjemmet.org.uk senest innen 20. februar. Har du spørsmål, ta kontakt med daglig leder Solveig Øiestad på tlf. +4420 7727 9346 eller på e-post solveig@kfukhjemmet.org.uk

LES MER på kmspeider.no eller kfukhjemmet.org.uk

Europa til speider-Norge

I en knapp uke i juni skal de norske speiderforbundene være vertskap for Europakonferansen 2016. Det gir norske speidere, rovere og ledere muligheter for internasjonale opplevelser på hjemmebane, mens delegater fra 40 land får en smakebit av norsk speiding.

TEKST > Kirvil Kaasa //

FOTO > Oslofjord Convention Center og
Endre Vik Nordbrønd //

Elise Irene Kjelling (21) er prosjektkoordinator for konferansen, og forklarer hva Europakonferansen er:

– Verdensspeiderorganisasjonene WAGGGS og WOSM er delt inn i regioner etter verdensdeler, hvor europaregionen har en konferanse som arrangeres hvert tredje år, Europakonferansen. Den kan sammenliknes litt med landsting og speiderting.

Europakonferansen er egentlig tre konferanser på samme sted samtidig. WAGGGS og WOSM skal ha hver sin konferanse, og det skal også være en felles konferanse. Det vil bli et stort internasjonalt speiderfelleskap, siden det vil være omtrent 500 delegater som representerer hele 2,8 millioner speidere på konferansene. Vi skal være på Oslofjord Convention Center i Vestfold i fem dager.

HVA BETYR DET SOM SKJER PÅ EUROPA-KONFERANSEN FOR SPEIDINGEN I NORGE?

– Alle norske speidere er medlem av WOSM og alle norske jentemedlemmer er i tillegg medlemmer i WAGGGS, så det som skjer på

Europakonferansen vil også påvirke speiding i Norge. Delegatene skal jobbe med saker som har betydning for speiding i Europa, planlegge og godkjenne fellesarrangementer norske speidere kan dra på. Det skal også velges nye medlemmer til de to regionale styrene som styrer det videre arbeidet i Europa.

HVEM DELTAR FRA NORGE?

– Landsstyret og Speiderstyret deltar, deriblant fire International Commissioners, som er speidernes «utenriksministere». Generalsekretærene fra både KFUK-KFUM-speiderne og Norges speiderforbund, og fire ungdomsdelegater skal også være med.

SKAL NORSKE SPEIDERE BIDRA ELLERS?

– Det er spennende at vi får være verter for en så stor og viktig konferanse, og det trengs mange frivillige. Som vertskap har vi blant annet ansvar for det sosiale programmet hver kveld. Vi skal samarbeide med lokale speidere om de ulike kveldene, og spesielt om Norwegian Evening. Vi skal selvfølgelig vise fram norsk speiding så mye som mulig, og det

Europakonferansen holdes på
Oslofjord Convention Center i Vestfold.

ELINE MARIE GRØHOLT

har vært International
Commissioner for
WAGGGS, og er nå
kandidat til
Europakomiteen
for WAGGGS.

i juni

er særlig denne kvelden vi kan servere norsk mat, ha god norsk leirbålsunderholdning og vise fram fine steder i Vestfold. Vi ønsker også at det skal være flere friluftslivsinnslag, for det er for det meste ute i naturen norske speidere er.

KAN JEG VÆRE MED I STABEN ELLER BIDRA PÅ ANDRE MÅTER?

– Vi vil profilere norsk speiding ved særlig å inkludere unge speidere i staben. Men alle som er rovere eller ledere, og som vil ha internasjonal erfaring, kan søke om å få være med i staben. Vi har allerede fått inn en del søknader. Hovedområdene vi som vertskap skal jobbe med er kommunikasjon, konferansedrift, logistikk og sosialt program. Sjekk mulighetene på forbundets nettsider! Er du mellom 18 og 25 år, kan du dessuten være aktuell som ungdomsdelegat. Les mer om dette og sjekk mulighetene på forbundets nettsider!

15egsc.europak-online.net er den offisielle nettsiden for konferansen.

– *Hvilke saker blir særlig viktige på konferansen?*

– På konferansen skal vi diskutere hva som har skjedd siden forrige konferanse i 2013, og da må Europakomiteen rapportere på hvordan vi ligger an med å nå målene vi satte i Berlin i 2013. Vi skal også diskutere en ny «Triennial Plan», altså en treårig strategi. Deretter er det valg til Europakomiteene.

Det som blir særlig viktig av de tre er selvfølgelig Triennial Plan, for det er da vi bestemmer de neste milepælene og staker ut kursen for speiding i Europa de kommende tre årene. Og for meg personlig blir selvfølgelig valget ekstra spennende, siden jeg er kandidat.

Engasjerte rovere på COP21

I anledning COP21 arrangerte World YMCA en klimacamp for sine medlemsorganisasjoner. Sammen med andre engasjerte rovere og KFUK-KFUM-ere fikk jeg, gjennom KFUK-KFUM Global, muligheten til å delta.

TEKST > Erik Ettner Sanne //
FOTO > Sofia Bjersér //

GJENNOM DE to ukene forhandlingene foregikk fikk vi prøve å påvirke og legge press både på den norske forhandlingsdelegasjonen og de andre partene. Vi fulgte forhandlingene tett og bidro forhåpentligvis til å gjøre en forskjell.

I SPEIDERLOVEN står det at vi som speidere skal kjenne naturen og verne om den. Denne paragrafen er kanskje viktigere nå enn noensinne. Vi står nemlig ovenfor en global klimakrise. Polene smelter, havet stiger, det vil oppstå mer ekstremvær og mange mennesker vil tvinges på flukt på grunn av klimaendringene. Vi må ta ansvar for skaperverket Gud har gitt oss. Vi er fullt klar over at vi må gjøre noe, og det raskt!

GJENNOM SPEIDERLOVEN lover vi blant annet også å være en god venn, være hensynsfull og kjenne ansvar for andre. Klimakrisen vil ikke ramme oss som nordmenn hverken først eller hardest. Allerede nå blir hundretusener av mennesker i andre verdensdeler påvirket av blant annet hyppigere naturkatastrofer og lavere

matsikkerhet. Det er de aller fattigste som vil bli rammet hardest. Som speidere må vi stå opp for disse menneskene og kreve endringer.

GJENNOM SPEIDERARBEIDET har vi som ledere en gylden mulighet til å påvirke framtidens generasjoner. Speiderbevegelsen består tross alt av 40 millioner medlemmer. Speiderne er fremtidens verdensborgere. Denne påvirkningskraften burde vi benytte oss av til å vekke miljøengasjement hos speiderne i tidlig alder. Samtidig bør vi fremme ideen om en bærekraftig livstil.

ÅRETS KLIMATOPPMØTE var det 21 i rekken. Konferanse etter konferanse har blitt arrangert, uten noen store gjennombrudd. Men på klimakonferansen i desember ble landene i hvert fall enige om en historisk internasjonal klimaavtale, og selv om vi skulle ønske at avtalen skulle vært mer omfattende, og forpliktende, får vi håpe at Paris blir et vendepunkt i kampen for rettferdighet og jordkloden vår.

LOKALE ERFARINGER

Flyttet speider- møtene ut

Førstehjelpsøkt
på patruljeførertur
15.-17. januar.

Askerspeiderne fryktet at speiderne kunne bli skremt bort da de flyttet samtlige speidermøter utendørs hele året. Resultatet? Nye vandrere strømmer til, og patruljeførerne tar ansvar selv.

Førstehjelpsøkt på patruljeførertur 15.–17. januar.

TEKST OG FOTO > Thor-Ivar Pute Eriksen //

For omtrent ett år siden begynte vi lederne å fantasere om å flytte de ukentlige speidermøtene ut. Vi merket etter hvert at speiderne ble utålmodige og hadde litt mange lopper i blodet. Det ble også et problem for de seks patruljeførerne med assistenter å holde store patruljer med mange medlemmer i ånde et helt møte – en og en halv time.

Heldigvis har en av barneskolene i vårt område en stor gapahuk som brukes til ute-skole. Denne fikk vi tillatelse til å bruke hver mandag ettermiddag. I august var det på tide å teste ut det nye opplegget. Ville vi få med speiderne ut hver eneste mandag gjennom hele høsten og vinteren?

STORT OPPMØTE

Det viste seg raskt at de fleste speiderne ikke ble skremt av utemøtene. Tvert i mot har spesielt de yngste vandrerne faktisk heller strømmet til. Vi har muligens satt ny rekord i nyttilslutning fra 5. og 7. klassinger, og teller i skrivende stund 57 vandrere – gutter og jenter.

Patruljene har laget sine egne patruljeområder i skogen rundt gapahuken. Noen har gjort seg flid med sittestokker og takkonstruksjon for raskt å kunne hive presenning over. Alle har laget bål plass slik at man har et samlingspunkt i kveldsmørket.

ENKEL ORGANISERING

For å gjøre organiseringen enklest mulig for patruljeførerne og for å sikre oss at alle har kontroll til møtene, har alle patruljene samme opplegg, og det er vi lederne som lager selve opplegget. Patruljeførerne er fortsatt ansvarlige for å planlegge og gjennomføre patruljemøtene.

For å hjelpe patruljeførerne har de fått hver sin patruljesekk kjøpt i Speiderbutikken. Utover høsten fylles den med presenning, primus, kjele, mini-Annedukke, knutetau, førstehjelpsskrin, bandasjeruller til øving, øks og sag, samt diverse laminerte faktaark med dyrespor, stjernetegn, knuter, surringer og mer. I tillegg har lederne alltid med en bunt eller to med sisaltau. Speiderne selv har med sitteplate, kniv, hodelykt, kopp og en vedkubbe eller to. Det betyr at patruljeførerne har god mulighet til alltid å finne på noe å gjøre og noe å øve på.

Alle patruljene gjennomfører det samme opplegget på patruljemøtene. Lederne har forbedret emner og gjennom vandrerrappen vår på speidernes mobiltelefon formidles kommende program. Under oppstarten av møtet heises flagget og dagens program gjennomgås raskt av lederne slik at både vandrere og førere får full oversikt før alle går hver til sitt patruljeområde for gjennomføring. På slutten av møtet samles alle igjen. Vi oppsummerer, firer flagget og synger speiderbønnen.

EGEN VANDRERAPP

For å hjelpe ekstra til med å spre programmet har vi laget vår egen app for vandrere med app-motoren Yapp (yapp.us). Denne appen er ikke beregnet på foreldrene, kun vandrere selv. Vi har ønsket å få vandrere selv til å ta ansvar i stedet for at foreldrene må følge opp hele tiden.

Alle som har smarttelefon, iPad eller lignende har lastet ned appen, og får dermed tilgang til all informasjonen vi har lagt der:

- Kalenderen med kommende møter og turer. Der skrives også detaljene for møteinnhold.
- Bildeseksjon – så speiderne selv kan legge ut bilder fra møter og turer. En slags egen Instagram for Askerspeiderne.
- Oversikt over ledere og patruljeførere med bilde, telefonnummer og e-postadresse.
- Speiderloven, speiderbønnen og flaggsangen.
- Gradsprogrammet vårt og speidermerker.
- Tipsark med knuter, surringer, førstehjelp, dyrespor med mer.

TIPS TIL ANDRE SPEIDERGRUPPER

Opplegget er ikke veldig lederkrevende. Med to ledere som bruker noen timer i uken, vil man kunne holde dette gående. Lederne har følgende oppgaver:

- Lage et omtrentlig program som sikrer at man er gjennom alle deler av speiderprogrammet i løpet av et år.
- Legge opp 2–3 patruljemøter om et tema og deretter et troppsmøte om samme tema.
- Legge ut programmet i appen.
- Være tilstede på møtene for å starte og avslutte dem, samt kunne gå rundt på patruljeområdene og sjekke at alt er i orden.

SPONSING OG SÅNN

Korleis finansierer vi aktivitetar og utstyr?
Kor frimodige er vi til å be om pengar?
Kven gjer vi oss avhengige av?

TEKST OG FOTO > Atle Aas, sponsoransvarleg,
Etne KFUK-KFUM-speidarar //

Speidaren har tradisjonelt ikkje vore like aktive i sponsormarknaden som mange andre organisasjonar. Det er greitt, dersom vi kan skaffe oss midla vi treng på andre måtar. Men godt program krev godt utstyr, og godt utstyr kostar pengar, nokon gongar mykje pengar. Frå tid til anna vil vi og ha aktivitetar som viser att, til dømes ein utanlandstur. Sponsing kan gje eit godt tilskot til kassa. Her er nokre tankar om dette:

GRUNNLEGGANDE FØRESETNADER

Speidargruppa og arbeidet må vere kjent og anerkjent som eit kvalitetsarbeid. Speidararbeidet må vere synleg, også der det er «kommers» (handel). Å vere med på messer og marknader der vi lagar aktivitet for barn

og unge gjer speidaren synleg i lokalsamfunnet. Det er bra for rekruttering, og det er bra for sponsorarbeidet.

Prosjekta må vere konkrete og gode. Det er lettare å få pengar til eit konkret prosjekt enn til dagleg drift. Vår lokale speidargruppe fekk i 2014 sponsa utstyrstilhengar og delar av ei bok. Lag gode presentasjonar med bilde av aktive speidarar, informasjon om prosjektet og lokalt speidararbeid, og eit enkelt budsjett. Maks ei A4-side.

KVA HAR VI Å GJE TILBAKE

I omgrepet sponsing ligg at firmaet som gir støtte får noko tilbake. Det kan vere eit arrangement, annonse, logoen sin på nettsider

eller t-skjorte eller anna. I våre to prosjekt selde vi annonseplass. Vi selde modular med ulik pris, og dei aller fleste kjøpte minstemodulen. For sponsor med årleg avtale har vi logo på brevpapir, merke på kanoar og anna utstyr og plassar der vi synleggjer støtta. Vi profilerer også firma som har gitt oss indirekte støtte som utstyr eller tenester.

KVEN SPØR VI?

Spør lokale firma og butikkar som går godt, og der de reknar med at leiinga er positive. Vi må oppsøke dei som kan ta avgjerda sjølv, lokalt. Dei store kjedene, der avgjerda ligg sentralt, er vanskelegare å få på banen. Elles går det an å spørje større firma der leiarar eller foreldre har kontaktar.

*Genial sponsoravtale: Etne sparebank betaler speidargruppa for å dele ut banken sine pølser når alle barn i Etne, som seinare skal bli speidarar, er inviterte til banken for å tømme sparebøssene sine.
Foto: Etne sparebank*

Beachflagg med sponsorens logo kan vere ein måte å profilere firma og speidargruppe. Her frå lokal Villmarksmesse der speidaren hadde leiområde og aktivitetar.

KVEN SPØR?

Dei som spør, må vere kjente og ha truverde. Fordel firma mellom speidarleiarar og foreldre etter nettverk og kontaktflate. Vi fekk støtte der vi var i personleg kontakt, berre unntaksvis (og etter purring) fekk vi positive svar ved kontakt på e-post. Den som spør, må ha fri-mod og tru på prosjektet.

FAST SPONSORAVTALE?

Vår speidargruppe fekk for nokre år sidan tilbod om årleg sponsoravtale med lokal sparebank. Dette har vore viktig for oss og gir banken god profilering i lokalsamfunnet. Sponsormidlar kan utgiftsførast, og banken har såleis meir å gje ut enn tradisjonell kulturstøtte av overskotet.

Vi har ei detaljert avtale om kva sponinga skal innehalde, og kva speidargruppa skal gje tilbake. Så fakturerer vi banken to gongar i året etter kva vi har gjennomført. Det er litt meir arbeid og forpliktande for speidargruppa, men har gitt god inntekt. Sponsormidlar er momspliktige, men det er eit relativt høgt fri-beløp for frivillige organisasjonar.

ANNA STØTTE

Det er mange plassar det går an å søkje støtte. Tilskuddsportalen.no og legatsiden.no gir oversikt over mange aktuelle kjelder.

ER SPONSING GREITT?

Godt utstyr er viktig og aukar kvaliteten på arbeidet. Å lagre patruljeutstyret lett

tilgjengeleg på ein tilhengar har gjort speidararbeidet vårt enklare. Å spare tid for leiarar blir enno viktigare i tida framover.

Godt utstyr kostar pengar. For oss var det enklare å be om sponing, enn å lage lotteri eller anna innsamling. Vi skal lage ein aktivitetsdag for barn og unge utanfor eit kjøpesenter. Det er eit problem at vi bygger opp om auka handel. På den andre sida er det bra at vi har sportsbutikk, møbelbutikk, apotek, bokhandel og daglegvare i bygda, så vi slepp å reise «til byen» for å handle.

Elles må ein tenke på kven ein skal marknadsføre gjennom sponing. KFUK-KFUM-speidarane har vedteke retningslinjer for dette.

*Ein kan sitje lenge på pålen
og la tankane reise.*

Storaberget, toppen som strekk seg over Sola sentrum.
Skogkledd og åleine kring byggefelt, skular og idrettsanlegg.
Ein smak av naturen midt i det mellomurbane landskapet.
Med sine 39 stolte høgdemeter stikk toppen seg fram
i det flate jærlandskapet på Sola.

TEKST OG FOTO > Johannes Sæle //

STORABE

EI GREIN I TRYNET og vatn i skoen var ikkje uvanleg å oppleve etter ein tur opp Storaberget. Den gjennomtrødde stien som det alltid samla seg vatn i, og den nedslitne leikeklassen med ein liten crossbane til sykkel på sida. På veg til og frå skulen, og saman med kompisar vart det mange små turar opp til berget. Ein plass eg følte var berre min. Mitt fjell er likevel ikkje berre mitt. Dei fleste som har vakse opp i Sola sentrum har nok eit forhold til Storaberget. Unger som leiker og klatrar i tree, einkvan med trong til å sjå litt meir av Sola, ein beskjeden turgår og ikkje minst speidargruppa mi.

BERRE EIT PAR SVINGAR til venstre og tre svingar til høgre frå bedehuset Ljosheim, der Sola KFUK-KFUM held til, er ein framme ved ein sti som fører oss opp til Storaberget. Vegen har eg gått sidan eg var ulvunge, og er framleis ein stad som vert bruken til diverse aktiviteter. Hogge ned og lage eigne raiar og drive på med pionering. Bål- og matlagingskonkurransar var det og nok av. Dette er jo berre å nemne få. Ein aller tiders favoritt er å ha sniking. Då plar roverane ta med vandrarane opp til Storaberget, der vandrarane skal gjere sitt beste for å komme seg opp til pålen på toppen utan å bli sett.

TREA TIL STORABERGET strekk seg over boligfeltet. Ein må komme seg ganske nærme skogen som dekker toppen før ein klarar å sjå stien. Den er godt trødd opp. Røter dekker stien her og der, og det er lett for å snuble. Gjørme og vatn legg seg som regel midt i. Det plar som regel å vere vått her på Sola, på Nord-Jæren. Etter berre å følgje stien litt over hundre meter opnar skogen seg opp og ein kan sjå leikeklassen. Midtpunktet til Storaberget. Derifrå kan ein nesten sjå toppen, som ikkje ligg meir enn hundre meter lenger borte og ikkje meir en femten høgdemeter opp.

EIN KAN HØYRE lyden av born som har det gøy og fly som kjem inn for landing. På toppen er det lett å ta seg nokre skritt bak og sjå ting litt på avstand. Det er ikkje så nært lenger. Det er eit par steinar ein kan setje seg på, men eg likar å setje meg så høgt oppe eg kan, på pålen. Plutseleg har tankane tatt deg med på ein reise. Er det ikkje rart å tenkje seg at kvar person i kvart hus nedanfor seg har eit lite komplekst liv som deg sjølv? I deira liv spiller eg sikkert ikkje ein større rolle enn ein statist. Ein vert meir oppmerksom på omgivnadane sine og vert fylt med ein takksemd. Slik er det lett å fortsette til stjernene på himmelen visar seg og det er på tide å komme seg heim. Det er seint og det fristar veldig med ein kopp varm kakao.

STORABERGET ER FYLT med minner, og det skjer sjeldnare no at eg tek turen opp til toppen. Med eit liv der meir skal gjerast og mindre tid å gjere det på, er det lett å gløyme ut denne eine vesle biten av natur som fort vert tatt for gitt. Difor vert dei gongane eg tek meg turen til Storaberget så mykje viktigare. Nostalgisk og tankevekkande. Ein refleksjonens stad som speglar seg i lyset frå Sola.

RGGET

39 moh.

MITT
FJELL

Johannes Sæle utfordrer Martin Grønfjell fra Bybanen KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

ARRANGEMENTSKATALOG OG ARRANGEMENTSPLAN FOR 2016

VEDLAGT LEDERFORUM er ny arrangementskatalog for kalenderåret 2016. Bruk den som hjelp til å planlegge hele speideråret. Katalogen gir deg oversikt og informasjon om sentrale kurs og arrangementer. Sjekk ut hva som passer for deg og dine speidere! Arrangementene er delt inn etter arbeidsgrenene, og sortert kronologisk i tid. Ta vare på katalogen og bruk den sammen med gruppens og kretsens årsplaner i planleggingen av speidersemesteret.

I **MIDTEN AV** arrangementskatalogen finner du en kortfattet arrangementsplan for 2016. Den kan med fordel nappes ut og henges opp på veggen hjemme eller i speiderlokalet, eller tas vare på et egnet sted. Ta kontakt med forbundskontoret om du ønsker å få tilsendt flere arrangementskataloger eller arrangementsplaner. De finnes også til nedlasting på kmspeider.no. Oppdatert informasjon og påmelding til kurs og arrangementer finner du alltid i kalenderen på kmspeider.no.

**Arrangementskatalog og arrangementsplan for 2016
kan lastes ned fra kmspeider.no
Se også kalenderen på kmspeider.no.**

KURS OG ARRANGEMENTER VÅREN 2016

- 11.1. HAIKELIGAEN 2016 STARTER**
- 1.2. GLOBALAKSJONEN 2015–2016 AVSLUTTES**
- 13.2. DAGSKURS – FØRSTEHJELP NGF + DHLR**
Gardermoen. Ledere. Pris: 1200,–.
- 12.–14.2. ROVERKONGRESS**
Frøyland/Orstad i Rogaland. Født i '00–'91.
Påmelding snarest. Pris: 700,–.
- 22.2. VERDENSTENKEDAGEN**
Programmaterieell finnes på worldthinkingday.org.
- 18.–23.2. EVENTYR UTLAND – GUTTETUR**
Kandersteg i Sveits. Født i '02–'00. Påmeldingsfrist er utløpt.
- 4.–6.3. VINTERTRÅKK**
Arrangeres lokalt. Merker selges på speiderbutikken.no.
- 11.–13.3. UNGDOMSTING**
Nordtangen. Født i '02–'00. Påmelding innen
11. februar via kretsen. Pris: 1200,–.
- 18.–23.3. VINTER-ROLAND**
Utsikten i Odda. Født i '01–'99. Påmelding innen
21. februar. Pris: 1900,–.
- 19.–23.3. EKSPEDISJON VINTER**
Finse, Hardangervidda. Født '00–'98. Påmelding
innen 22. februar. Pris: 1100,–.
- 24.–28.3. TURLEDELSE VINTER**
Finse, Hardangervidda. Ledere. Påmelding innen
29. februar. Pris: 1200,–.
- 23.4. ST. GEORGS DAG**
Programmaterieell finnes på kmspeider.no.
- 30.4. DAGSKURS – FØRSTEHJELP SPEIDER**
Gardermoen. Ledere. Påmelding innen 11. april.
Pris: 1100,–.
- 5.–8.5. BANEVOKTERSAMLING**
Nordtangen. Rovere og ledere. Påmelding innen
3. mai. Gratis!
- 5.–8.5. TURLEDELSE KANO**
Østfold, Mangenvassdraget. Ledere. Fortløpende
opptak med siste frist 4. april.
- 13.–16.5. KILT**
Nordtangen. Født i '03–'00. Påmelding innen
15. april. Pris: 1200,–.
- 10.–12.6. NM I SPEIDING**
Røyken i Buskerud. Født i '06–'00. Patruljene kvalifi-
serer seg i kretsene. Mer informasjon: nmspeiding.no.